

Notulen - 11^e Bijeenkomst Gebiedsproces Schoonebeek

Datum: 06-03-2023; 19:00 – 21:30

Locatie: 't Aole Gemientehoes - Schoonebeek

AANWEZIGEN:	AFWEZIG MET/ZONDER KENNISGEVING:
<p>■</p>	<p>■</p>

Agenda en opening

Agenda wordt vastgesteld conform voorstel.

Notulen en Q&A

De notulen van 16 februari zijn vooraf in concept toegestuurd en worden besproken. Het verslag wordt vastgesteld.

Naar aanleiding van:

- Op en na de publieksavond van 8 februari zijn enkele reacties, vragen en/of brieven binnengekomen en in het verslag is toegezegd dat die beantwoord worden. Dit moet nog gebeuren. Praktisch punt is dat niet alle indieners van vragen of opmerkingen een adres hebben achtergelaten.
- Vorige bijeenkomst is voorgesteld om aanvullend op de publieksavond van 8 februari een extra avond te organiseren, bij voorkeur plenair, zodat aanwezigen elkaars vragen en de antwoorden kunnen vernemen. NAM heeft hier gevolg aangegeven met inloopsessies. Er zijn 4 sessies georganiseerd en er zijn ruim 80 mensen langs geweest met uiteenlopende vragen. Afdronk vanuit NAM is dat deze informatief waren en passend bij de wensen van inwoners, er was voldoende ruimte voor iedereen om zijn of haar vragen te kunnen stellen. De inloopsessies zullen worden voortgezet – het idee is een keer per maand – bijvoorbeeld ‘de eerste woensdag van de maand’. Als deze tafel besluit nog een plenaire avond te organiseren, bijvoorbeeld over het afsprakenkader, dan is NAM bereid om indien gewenst een toelichting te geven. NAM wil deze inloopsessies mede op verzoek van bewoners voortzetten en denkt eraan om dit maandelijks te gaan doen.
Het bestuur van Dorpsbelangen vindt het jammer dat er geen opvolging is gegeven aan het verzoek om een plenaire sessie te organiseren. Ook is ze ontevreden over de manier waarop de communicatie over deze inloopsessies heeft plaatsgevonden, het bestuur was niet vooraf op de hoogte gesteld.
- Wat is de stand van zaken ten aanzien van agendapunt Wvttk, laatste punt: *“SodM heeft NAM gevraagd om het Herafwegingsrapport aan te passen, is dit al gereed? Nog niet. Gebruikelijk komt een dergelijke vraag via EZK als bevoegd gezag naar NAM. NAM heeft bij EZK de vraag uitstaan hoe hiermee om te*

gaan. “ Stand van zaken is dat de waterinjectie in Twente stil ligt en daarmee ook de herevaluatie in Twente. De nieuwe deadline is nog onbekend.

Afsprakenkader

De meest recente versie van het Afsprakenkader is vooraf toegestuurd en wordt doorgesproken met als doel te komen tot een eindversie. De voorzitter heeft enkele concrete tekstvoorstellen gedaan en deze worden besproken.

Algemeen

Voorafgaand aan de behandeling van de tekstpassages wordt aandacht gevraagd voor de uitkomsten van de parlementaire enquête naar de aardgaswinning Groningen. Deze zijn vorige week gepresenteerd met conclusies en aanbevelingen, zoals perspectief bieden, ruimhartig vergoeden e.d. Er zit een aantal leerpunten in die wellicht voor Schoonebeek gebruikt kunnen. Is het mogelijk dat iedereen – in een gezamenlijke sessie of ieder voor zich – eens kritisch kijkt of en hoe wij in Schoonebeek met die conclusies en aanbevelingen ons voordeel kunnen doen. Dit voorstel wordt positief ontvangen.

Bij EZK is het rapport stevig binnengekomen. Het ministerie ziet aanknopingspunten in de gegeven aanbevelingen waar in dit gebiedsproces nu al invulling wordt aan te geven, zoals het betrekken van bewoners in een vroeg stadium en het opzetten van een bijdragespoor.

Ook NAM heeft het rapport en de conclusies ter harte genomen, het zijn pijnlijke leerpunten. Deze leerpunten worden zoveel mogelijk al toegepast in dit gebiedsproces en dat is zichtbaar in het Afsprakenkader. Zo staat hierin opgenomen dat als er bij waterverwerking geïnjecteerd wordt er er een aardbeving van groter dan 3.0 optreedt de waterinjectie wordt beëindigd. Ook is de mijnbouwschade afhandeling op afstand van het mijnbouwbedrijf geplaatst en wordt er gewerkt aan ‘delen met de regio’ in een bijdragespoor. NAM is zich ervan bewust hoe dit thema leeft in het dorp en hoe er verschillend over wordt gedacht. NAM heeft een goede en langjarige band met dit gebied en de inwoners en wil dat graag zou houden. NAM zet zich als initiatiefnemer in om een goede invulling aan het Gebiedsproces te geven de afgelopen 12 maanden en in de toekomst.. Tenslotte is SodM organisatorisch beter uitgerust om onafhankelijk toezicht te houden dan 10 jaar geleden.

Tekstvoorstel disclaimer (p.2)

Het tekstvoorstel is nog niet compleet, overeengekomen wordt deze tekst als volgt te wijzigen:

- *De brede vertegenwoordiging van belanghebbenden aan de Ontzorgingstafel die deel uitmaken van het Gebiedsproces Schoonebeek hebben aangegeven dat zij met hun deelname niet bedoelen de herstart van oliewinning en productiewaterverwerking goed te keuren.*
- *Dit afsprakenkader staat los van de formele (bestuursrechtelijke) stappen die de NAM dient te zetten om haar voornemen vergund te krijgen. De deelnemende bewoners zijn representanten van de omgeving en geen formele vertegenwoordiging van de omwonenden. Het bepaalde in dit afsprakenkader laat onverlet dat inwoners, bedrijven, organisaties uit Schoonebeek e.o., zich overeenkomstig hun wettelijke mogelijkheden en rechten, het recht op bezwaar kunnen en mogen uitoefenen tegen de realisatie van de plannen van de NAM betreffende herstart oliewinning en verwerking productiewater, bijvoorbeeld door:*
 - *een zienswijze in te dienen op het ontwerp van de omgevingsvergunning of anderszins contact te zoeken met de betrokkenen van de gemeente Emmen-Coevorden (ambtenaren, wethouders, raadsleden, etc.) over de vergunningsaanvraag van NAM;*
 - *rechtsmaatregelen te treffen tegen evt. vergunningen die aan de NAM wordt verleend;*
 - *anderszins te ageren tegen (de realisatie van) start oliewinning en verwerking productiewater*

Tekstvoorstel eventuele opvolger NAM (p.3)

Tekstvoorstel is akkoord:

De NAM danwel diens rechtsopvolger verplicht zich bij een eventuele verkoop van het Schoonebeek olieveld de verplichtingen uit dit Afsprakenkader integraal over te dragen naar de verkrijger.

Wel vragen naar aanleiding van. Als NAM stopt en geen opvolger heeft, of failliet gaat, wat gebeurt er dan? Dit is een veel gehoorde vraag van inwoners, het zou goed zijn om het antwoord op deze vraag toegankelijk te maken, bijvoorbeeld via de websites van EZK en/of NAM.

Reactie EZK: Dit is geen onbekend signaal. Zie ook de recente kamerbrief mbt dit onderwerp. Kort gezegd komt het er op neer dat indien zich langetermijneffecten voordoen in beginsel het mijnbouwbedrijf aanspreekbaar is en als deze niet meer bestaat dan het waarborgfonds mijnbouwschade.

Rijksoverheid kan ook de zorgplicht overnemen van het bedrijf. Dit zorg ervoor dat er altijd een partij is die maatregelen kan nemen mocht dat (onverwachts) in de verre toekomst nodig zijn. Zie [Kamerbrief over herziening mijnbouwbeleid](#) | [Kamerstuk](#) | [Rijksoverheid.nl](#)

Tekstvoorstel bijdragspoor (p.3)

Het tekstvoorstel wordt aangepast, overeengekomen wordt deze tekst als volgt te wijzigen:

- *Parallel aan het Afsprakenkader Ontzorging wordt een Bijdragspoor opgesteld onder regie van de decentrale overheden. Met dit Bijdragspoor wordt een positieve bijdrage geleverd aan de publieke ontwikkelingen in Schoonebeek en omgeving, in het geval de oliewinning weer opgestart kan worden.*
- *De onafhankelijk voorzitter van het Ontzorgingsspoor zal zich adviserend opstellen richting de regievoerders van het Bijdragspoor.*
- *Door de deelnemers van de Ontzorgingstafel - en onderschreven door de NAM - wordt aangegeven dat het essentieel is dat een significant deel van de bijdrage zichtbaar landt in de directe omgeving van Schoonebeek ten behoeve van haar inwoners. De Stichting i.o. dan wel de Ontzorgingstafel wenst betrokken te worden bij de uitwerking tot een uitvoeringsplan waarin zowel de governance-structuur als de beoogde projectthema's worden vastgelegd. Op een zodanige wijze dat invulling kan worden gegeven aan blijvende betrokkenheid van de bewoners van Schoonebeek en omliggende buurtschappen.*

Naar aanleiding hiervan wordt aandacht gevraagd voor het bijdragspoor. De regionale overheden voeren de regie over dit spoor. De regionale overheden zijn in dit geval de gemeente Emmen en Coevorden en provincie Drenthe, het waterschap ziet hiervoor zichzelf geen rol.

De deelnemers aan deze ontzorgtafel willen graag betrokken worden en een bijdrage leveren aan dit spoor. Ze vinden het van groot belang dat de gelden terecht komen in het gebied en niet erbuiten. Hier worden mogelijk lasten ervaren, dus hier moeten ook de lusten terecht komen. Voorgesteld wordt om het gebied concreet te benoemen in het Afsprakenkader, bijvoorbeeld door een kaart op te nemen van het winningsgebied.

Wellicht kunnen vanuit deze groep ideeën of suggesties worden verzameld voor projecten. De ervaring leert dat het geld niet zozeer het probleem is, maar wel het verkrijgen van voldoende kansrijke en succesvolle projecten en initiatieven. Mogelijk thema is verduurzaming van de woningen in Schoonebeek.

De ambtelijke vertegenwoordigers – verantwoordelijk voor het bijdragspoor – geven aan dat dit wellicht te vroeg, er is nog veel onduidelijk over dit spoor: de verkenner is nog bezig, het bedrag is nog onduidelijk, evenals hoe het wordt georganiseerd. Ook willen er wellicht andere mensen meedenken buiten deze groep, als het over dit onderwerp gaat. Dit vergt zorgvuldigheid.

Tekstvoorstel monitoring (p.7)

Aan de tekst: “Extra verzoek: status van afgesloten putten en cementkwaliteit” toevoegen “in het huidige oliewingebied”.

Ondertekening

In het huidige concept staan drie partijen benoemd die het Afsprakenkader gaan ondertekenen: de voorzitter van het Gebiedsproces Schoonebeek, de directeur van NAM en de staatssecretaris van Mijnbouw.

Voor de voorzitter is een disclaimer opgenomen dat:

hij tekent voor alle niet-overheid gerelateerde deelnemers voor instemming van het 'levend document' "Afsprakenkader – Ontzorging" als onderdeel van het Gebiedsproces Schoonebeek.

Ook voor de staatssecretaris is een disclaimer opgenomen:

de Staat der Nederlanden ("Staat") is (in juridische zin) geen partij bij dit afsprakenkader. Uit het afsprakenkader vloeien geen rechten en verplichtingen voor de Staat voort. Dit afsprakenkader wordt door de Staat, vertegenwoordigd door de staatssecretaris Mijnbouw van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, uitsluitend ondertekend als blijk van waardering van het proces en van de daaruit tussen de partijen bij dit afsprakenkader voortgekomen afspraken.

Vanuit de deelnemers wordt er verzoek gedaan of de regionale overheden ook willen ondertekenen, op een vergelijkbare wijze als de staatssecretaris. Ambtelijk wordt aangegeven dat beide wethouders en de gedeputeerde daartoe bereid zijn. Hiervoor zal een bijpassende disclaimer worden opgesteld.

Het waterschap ondertekent niet, zij hebben een iets andere rol in dit proces.

Vervolgproces

Geconcludeerd wordt dat met bovenstaande wijzigingen dit de eindversie is van de tekst van het Afsprakenkader. De tekst wordt nog een keer rondgezonden voor een finale check via een schriftelijke ronde: iedereen wordt verzocht uiterlijk te reageren voor 17 maart. Vervolgens kan een datum worden gepland voor het moment van ondertekening. Dit zal vooral afhankelijk zijn van de agenda van de staatssecretaris van Mijnbouw.

De vraag wordt gesteld hoe dit moment zich verhoudt tot het moment dat NAM de benodigde vergunningen in gaat dienen? Bedoeling van NAM is om dit binnen enkele weken op te starten. Het is nog onbekend op welke termijn de staatssecretaris van Mijnbouw naar Schoonebeek kan komen.

Hangt het indienen van de vergunningen voor Schoonebeek nog samen met het Herafwegingsrapport dat nog aangepast moet worden op verzoek van SodM? De SodM bevindingen op het Herafwegingsrapport worden door NAM meegenomen in de vergunningaanvraag in Drenthe.

Termijnagenda Ontzorgtafel

De werkgroep voor het opstellen van een uitvoeringsplan voor het thema 'mens en milieu, flora en fauna' moet nog worden samengesteld. Vanuit de Ontzorgtafel komen er de volgende aanmeldingen: Berthilde Bouman Louise Sudmeyer, Gonnie Heidemans, Gerrit Wittenberg, Jan Nicolaï en Peter Wolken. NAM nodigt hen uit voor een eerste bijeenkomst.

Voor de vervolgagenda van de ontzorgtafel worden de volgende punten benoemd:

- Verdere vormgeving inhoud, rechtsvorm tafel, deelname
- Monitoring, inclusief wanneer welke info waar
- Mogelijke bijdrage vanuit deze groep aan het bijdragenspoor

Actualiteit

- De voorzitter van de Ontzorgtafel heeft een gesprek gehad met de verkenner van het Bijdragenspoor. De voorzitter heeft hem de uitnodiging gedaan om langs te komen bij de deelnemers aan de ontzorgtafel.
- De volgende data zijn gepland voor de gemeenteraden:
 - o Gemeente Coevorden: commissievergadering 7 maart
 - o Gemeente Emmen: commissievergadering 13 maartEr zijn al aanvragen voor insprekers bekend op deze vergaderingen.
- Dorpsbelang is bezig met het opstellen van een enquête. Er wordt extern advies ingewonnen om dit zorgvuldig te kunnen doen. De enquête wordt verspreid via De JaKnikker.

- NAM heeft vorige week alle werknemers en oud-werknemers rondom Schoonebeek geïnformeerd over het voornemen van NAM.

Wvttk

- Er wordt aandacht gevraagd voor laaggeletterden en minder taalvaardigen in de rest van het proces.
- Er moet nagedacht worden over hoe we inwoners en andere belanghebbenden te informeren over de conclusies van het Afsprakenkader.

- Er wordt overwogen een verzoek in te dienen bij het ministerie van EZK om met het ministerie van Financiën te gaan overleggen dat een deel van de oliebaten vanuit Schoonebeek hier in het gebied terecht gaan komen via bijdragenspoor.
Als reactie hierop wordt vanuit EZK aangegeven dit deze richting al is aangekondigd in de Contourennota aanpassing Mijnbouwwet en dat EZK nu nadenkt of en hoe hier op een goede manier invulling aan kan worden gegeven. Wellicht is de komst van de staatssecretaris een goed moment om dit signaal af te geven.

Afsluiting

De volgende data zijn gereserveerd:

- **Donderdag 20 april 19.30 - 21.30** (locatie waarschijnlijk 't Aole Gemientehoes)

De volgende data zijn gepland voor de gemeenteraden:

- Gemeente Coevorden: commissievergadering 7 maart
- Gemeente Emmen: commissievergadering 13 maart